

Toespraak burgemeester K. Tigelaar ter gelegenheid van de dodenherdenking op vrijdag 4 mei 2012

Dames en heren, jongens en meisjes,

In de stilte van ons herdenken, sprak de herinnering.

Herinneringen aan de verschrikkelijke tijd van bezetting en onderdrukking in de Tweede Wereldoorlog. Herinneringen aan het verlies van mensen om je heen, onderduiken, angst voor de vijand, verzet. Herinneringen die littekens hebben achtergelaten. Zoals de herinneringen van oud-strijders in het voormalig Nederlands Indië of Nieuw Guinea. Herinneringen aan een zware strijd, ver van huis, verlies van makers, de pijn en het verdriet van de jaren daarna. Of er sprak een herinnering aan verhalen die we meekregen van vader of moeder, opa of oma over de tijd van oorlog en bezetting. Herinnering aan allen, burgers en militairen, die zijn omgekomen. Hun leven hebben gegeven voor vrede en vrijheid tijdens de Tweede Wereldoorlog, oorlogssituaties en vredesmissies daarna. Herinnering aan de littekens van een oorlog.

In de stilte van ons herdenken, sprak het respect.

Respect voor de strijders en verzetsmensen. De slachtoffers van de strijd en onderdrukking in de Tweede Wereldoorlog. Respect voor oud-strijders en andere veteranen, die hun leven gaven voor vrede in o.a. Libanon, Joegoslavië of Afghanistan. Respect voor hen die hun leven gaven in de strijd voor vrede en recht, voor onze vrijheid.

In de stilte van ons herdenken, sprak de dankbaarheid.

Dankbaar voor de vrijheid die is verworven. Dankbaar voor de vrede die zwaar is bevochten. Dankbaar dat wij al meer dan 65 jaar op 4 mei herdenken en op 5 mei onze vrijheid vieren.

Dankbaar voor het geschenk van de vrijheid die we iedere dag mogen ervaren en genieten.

In de stilte van ons herdenken, sprak het verlangen.

Het verlangen naar vrede en recht. Het verlangen naar rust, geen vluchten meer voor onderdrukking, oorlog of geweld. Het verlangen naar altijd vrede, volkomen vrede.

Zo had ieder zijn of haar eigen gedachte of herinnering in de stilte van ons herdenken.

Vanuit de herinneringen, vertellen we onze verhalen door. Onze verhalen over oorlog, onvrijheid, rechteloosheid en geweld. De verhalen geven ruimte om te verwerken, te blijven herinneren. De verhalen zijn een oproep: “Dit nooit meer!” De verhalen doen vrijheid intenser beleven. De verhalen doen een appèl om te blijven werken aan vrijheid. Zo geven wij vrijheid door aan nieuwe generaties.

Daarom is het fijn dat ik ook zoveel jongeren en kinderen zie bij deze herdenking. Dat leerlingen van de Kriekenhof en de Keuchenius vanavond bij het Joodse monument en het monument VRIJ hun bijdrage leveren in het voorlezen van een gedicht of de kranslegging. Het is belangrijk om samen, oud en jong, stil te staan bij hen die gesneuveld zijn in de strijd voor onze vrijheid.

Vrijheid geef je door.

Dat wil dit monument VRIJ ons ook zeggen. VRIJ. Het wordt ons als het ware toegeroepen, aangereikt. In de gedenkplaat voor het monument staat gegraveerd: *Vrijheid in verantwoordelijkheid.* Dat roept ons op om te blijven werken aan vrijheid. Ons verantwoordelijk weten voor vrede en recht, op te komen voor onze vrijheid. Het lijkt zo vanzelfsprekend, maar hoe gemakkelijk worden mensen tegen elkaar opgezet. Gaan mensen elkaar

bestrijden of worden bevolkingsgroepen uit elkaar gedreven.

Vrijheid in verantwoordelijkheid roept ons op om samen te leven in zorg voor elkaar, in vrede en respect.

Vrijheid in verantwoordelijkheid. Het staat gegraveerd in de letter V. De V met een veelvoudige betekenis. Het is de V van vrijheid.

De V van vrede. De V van verzet, van verzetsmensen die hun leven hebben gegeven. De V van verdriet om de slachtoffers, het verdriet van nabestaanden. De V van vluchtelingen, mensen voor wie vrijheid een verre droom is. De V van veteranen die zich hebben ingezet voor vrede en vrijheid, voor veiligheid en bescherming van vluchtelingen. De V van vuur, de vrijheidsfakkel.

Vrijheid geef je door. De herinneringen, de verhalen. Het vuur van vrijheid geven we door. Ons herdenken gaat straks over in vieren. Vieren van vrijheid. Aan het einde van onze herdenking zal ik samen met de vlam ontsteken. De vlam die de overgang naar het vieren van vrijheid aangeeft, alvast ons wijst op Bevrijdingsdag. Morgen zullen we het bevrijdingsvuur ontsteken. Dat vuur wordt vannacht opgehaald uit Wageningen. De plaats waar op 5 mei 1945 de capitulatie werd ondertekend. Duitsland gaf zich over. Nederland was vrij. Toen ging het vuur van vrijheid vanuit Wageningen in heel het land

branden. Kort na middernacht zal ik in Wageningen het bevrijdingsvuur in ontvangst nemen en de lopers van het Roparunteam Oud-Beijerland zullen dit naar Oud-Beijerland brengen, waar ik het morgen, namens u, voor het Oud Raadhuis in ontvangst zal nemen.

Want morgen vieren we onze vrijheid. Vrijheid verkregen door strijd van velen, duur betaald met levens die wij vanavond herdachten.